Seudullinen Koko koulu ohjaa -veso la 8.10.2022 klo 9–15

Päivän rakenne ja aikataulu

Klo 9–12	Kaikille yhteinen luento-osuus
Klo 12-13:30	Lounas
Klo 13:30–15	Työpaja osallistujan oman valinnan mukaan

Luennot / Uusi konservatorio

Klo 9-9:45	**Koko koulu ohjaa - oppilaslähtöisyys ja vaikuttavuus oppilaanohjauksessa** (Helena Kasurinen / KT, elinikäisen ohjauksen asiantuntija) **Sisältöjä:** - ohjauksen järjestäminen peruskoulussa - ohjaussuunnitelma kaikkien toimijoiden työtä ohjaavana dokumenttina - oppilaslähtöisyys ja oppilaiden erilaiset tarpeet - tehostettu ohjaus - opettajan ja oppilaanohjaajan työnjako ja vastuut - oppilaanohjauksen osaamistavoitteet opettajan työn sisältöinä Sisältöjä pyritään tarkastelemaan siten, että eri luokka-asteilla tapahtuva ohjaus otetaan huomioon.
Klo 9:45–10	**Tauko**
Klo 10-11:05	**Lapset, nuoret ja mielenterveyden edistäminen** (Ranja Koski / LitM, liikunnan, psykologian ja terveystiedon aineenopettaja ja luokanopettaja / Mieli ry + Joensuun nuorisovaltuusto / NUVA) Miten lasten ja nuorten mielenterveyttä tuetaan koulussa? Mitä mielenterveystaidot, kuten tunne-, kaveri- ja tietoisuustaidot ovat? Mielenterveystaitojen opetukseen perehdytään Hyvää mieltä yhdessä- ja Hyvän mielen koulu työpajoissa iltapäivällä.
Klo 11:05-11:15	**Tauko**
Klo 11:15–12	**Tulevaisuuslukutaidon ABC – miten ohjata tulevaisuuteen ja tulevaisuudesta käsin?** (Otto Tähkäpää / VTM, Tulevaisuuskoulun tulevaisuusasiantuntija) Miten voimme auttaa lapsia ja nuoria kohtaamaan nopeasti muuttuva ja epävarma tulevaisuus? Tämän päivän lapset ja nuoret tulevat kasvamaan maailmaan, joka on radikaalisti erilainen kuin tällä hetkellä. He tulevat ratkaisemaan ongelmia, joita emme vielä tunne, tarvitsemaan taitoja, joita ei vielä opeteta sekä käyttämään teknologiaa, jota ei ole vielä edes keksitty.

Muutoksen ja murroksen keskellä me kaikki tarvitsemme tulevaisuuslukutaitoa, joka auttaa varautumaan tulevaisuuteen, vaikuttamaan siihen sekä vahvistaa uskoa tulevaisuuteen ja omaan pärjäämiseen riippumatta siitä, millaiseksi tulevaisuus muotoutuu tai mitä yllättävää siellä tapahtuu. Puheenvuorossa perehdytään teorian ja käytännön esimerkkien kautta tulevaisuuslukutaidon käsitteeseen sekä siihen, mitä se merkitsee opetukselle ja ohjaukselle.

Klo 12-13:30 **Lounas / Tiedepuistolla Sulon Puisto-ravintolassa**

Klo 13:30–15 **Työpajat** (erillisohjelma osallistujien oman kiinnostuksen mukaan) / **Tiedepuistolla** Lyseon lukion / Joensuun Aikuislukion tilat

1) **Koko koulu kohtaa** (Leena Ståhlberg / KM, opinto-ohjaaja, motivaatiovalmentaja)
Ohjaavan otteen ja vuorovaikutuksen merkitys kouluarjessa tapahtuvissa kohtaamisissa.
Työpajassa ollaan kohtaamisen teemojen äärellä ja herätellään osallistujia pohtimaan omaa persoonallista tapaa kohdata oppilaat / opiskelijat.
Miten oma opettajuuden ideologia heijastuu tapaani kohdata? Millaisia haasteita liittyy lapsen / nuoren kohtaamiseen kouluarjessa? Kuinka voin tukea lapsen / nuoren motivaatiota omia kohtaamisen tapojani vahvistamalla? Mitä minä voin tehdä omalta osaltani, jotta kohtaamisen kulttuuri oppilaitoksessani syvenisi?

2) **Motivaatio tavoitteellisen oppimisen mahdollistajana. Miten koulun henkilöstö voi vaikuttaa lapsen tai nuoren motivaatioon?** (Päivi Pekkala-Saarelainen, psykoterapeutti YET, sosiaalityöntekijä)
Työpajassa pohdimme, mitä motivaatio oikeastaan on, mitkä asiat vaikuttavat motivaatioon joko myönteisesti tai haitallisesti ja mitä asioita motivoinnissa tulisi huomioida. Perehdymme siihen, miten motivoinnissa tulisi huomioida mm. oppilaan ikä- ja kehitysvaihe, persoonallisuus- ja temperamenttiominaisuudet, emotionaaliset tarpeet sekä oppilaan aiempien kokemusten vaikutus. Lopuksi pohdimme sitä, miten em. asiat vaikuttavat myös henkilöstön toimintaan motivoijina.

3) **Tutkimusmatka vaihtoehtoisiin tulevaisuuksiin!** (Otto Tähkäpää / VTM, Tulevaisuuskoulun tulevaisuusasiantuntija)
Taiteellisessa ja toiminnallisessa työpajassa tutustutaan tulevaisuudentutkimuksen menetelmiin ja työkaluihin sekä keskustellaan ja vaihdetaan ideoita niiden soveltamisesta opetus- ja ohjaustyössä. Työpaja tarjoaa myös mahdollisuuden tutkia myös omaa tulevaisuusajattelua ja venyttää sen ääriviivoja. Työpajassa vaihtoehtoisia tulevaisuuksia tutkitaan ennen kaikkea toivon ja tulevaisuususkon näkökulmasta ja se soveltuu kaikille perusasteen opettajille.

4) **Hyvää mieltä yhdessä – mielenterveystaitoja alakouluun** (Ranja Koski / LitM, liikunnan, psykologian ja terveystiedon aineenopettaja ja luokanopettaja / Mieli ry)
Hyvää mieltä yhdessä -koulutus perehdyttää mielenterveyden edistämiseen alakoulussa: miten lasten mielenterveyttä tuetaan koulussa, mitä mielenterveystaidot ovat ja miten niitä opetetaan. Osallistuja saa myös inspiroivia välineitä perusopetuksen opetussuunnitelman ja yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen. Mielenterveyttä lähestytään voimavarana, jota voidaan vahvistaa myös koulun arjessa. Lapsena rakennettu pohja mielenterveydelle kantaa yli haastavienkin elämäntilanteiden.

5) **Hyvän mielen koulu – mielenterveystaitoja yläkouluun** (Sanna Ruotsalainen / KM, luokanopettaja sekä liikunnan ja terveystiedon aineenopettaja / Mieli ry)
Hyvän mielen koulu -koulutus perehdyttää perusopetuksen opetussuunnitelman mielenterveyssisältöihin ja antaa välineitä mielenterveyden edistämiseen ja mielenterveystaitojen opettamiseen yläkoulussa ja yhtenäiskoulussa. Mielenterveyttä voidaan edistää hyvin arkisin tavoin, koulussa harjoitellaan elämässä tarvittavia taitoja, kuten taitoa tunnistaa ja käsitellä tunteita sekä yhdessäolon taitoja. Arvostava ja kiireetön kohtaaminen, myönteinen palaute ja osallistaminen ovat keskeisiä arjen tapoja lisätä mielen hyvinvointia yhteisössä.

6) **Syrjimättömyydestä antirasistiseen yhdenvertaisuuteen** (Mari Koivistoinen-Pulkka ja Anu Railasto-Moran / Rauhankasvatusinstituutin asiantuntijat)
Syrjimättömyydestä antirasistiseen yhdenvertaisuuteen -koulutuksessa tarkastellaan rasismia ja sen ilmenemistä koulumaailman rakenteissa. Koulutus haastaa osallistujaa normikriittiseen ajatteluun sekä tarjoaa työvälineitä rasismin tunnistamiseen ja siihen puuttumiseen sekä antirasistisen työotteen käyttöönottoon. Koulutuksessa työskennellään itsenäisesti sekä pienryhmissä keskustellen.

7) **Työvälineitä opettajille maahanmuuttajaoppilaiden ohjaukseen ja opetukseen** (Rachid Oudderk / arabian ja muun opetuksen tuen opettaja, Mourad Benrahmoune / maahanmuuttajaperheiden hyvinvointiohjaaja sekä Marwa Bsis / kieku-ohjaaja)
Toiminnallisessa työpajassa tutustutaan arabian kieleen ja kulttuuriin. Pääset opettelemaan klassisen arabian sanoja ja sanontoja, tutustumaan kirjoitustapaan sekä kuulemaan arabiankielisten maiden kulttuurista ja koulujärjestelmistä. Tutustumme myös erityisesti Syyriasta tulleiden naisten asemaan, erityishaasteisiin ja ohjausmalleihimme Joensuun kouluissa. Lisäksi pohdimme, miten opettaja ja muu kouluhenkilöstö voi ohjata ja tukea arabiaa puhuvia, monista eri maista ja taustoista tulevia oppilaita ja perheitä.

8) **Toiminnallisesti taitoja – työvälineitä opettajille yrittäjyyskasvatukseen!** (Sanna Räty / Nuori Yrittäjyys ry:n Pohjois-Karjalan aluepäällikkö)
Työpajassa tutustumme siihen, kuinka toiminnalliseen oppimiseen perustuvat NY-ohjelmat voivat tukea opettajan työtä, koulun yrittäjyyskasvatusta sekä erityisesti lasten ja nuorten kasvua oman elämänsä aktiviisiksi toimijoiksi. Ohjelmien avulla voidaan opettaa oppiaineiden sisältötavoitteita ja laaja-alaisen osaamisen taitoja. Työpaja soveltuu sekä ala- että yläkoulun opettajille.

9) **Tartu RUORI:in!** (Jaana Heikkinen ja Riina Karvonen / Ammattiopisto Luovin haku- ja neuvontapalveluiden opinto-ohjaaja sekä opiskelija-asiain päällikkö)
Oppilaan tuen tarpeesta puhuminen ja siihen liittyvien asioiden sanoittaminen on tärkeää, ja aihe koskettaa **läpi oppilaan koulupolun**. Työpajassa käsiteltävät teemat on tärkeää tehdä tutuiksi jo oppilaan koulupolun alussa ajatuksella ”Varhain on parhain”. RUORI-menetelmä ja VETOVOIMALA-kortit tarjoavat konkreettisen ja monipuolisen työkalun oppilaan toimintakyvyn eri osa-alueiden (voimavarat, oppimis- ja työskentelyvalmiudet, yhteistyötaidot sekä arjen ja asumisen taidot) tunnistamisen ja sanoittamisen tueksi. Tätä työkalua voi käyttää niin yksilö- kuin myös ryhmäohjauksessa hyvin oppilaslähtöisesti, ja ohjauksessa korostuu myös yhteistyö oppilaan perheen ja/tai muun lähipiirin kanssa. RUORI toimii myös konkreettisena työkaluna yläkoulun nivelvaiheen ohjauksessa ohjaten turvalliseen ja relevanttiin tiedonsiirtoon.

RUORI-työpajaan osallistujat saavat maksutta itselleen VETOVOIMALA-kortit, joita he voivat käyttää oman työnsä tukena.